

Positieve praktijkervaringen met uitwisselformaat bij inspectie en reiniging

Geen reden om nog te wachten met RibX

S

inds 2016 is GWSW.RibX het nieuwe landelijke uitwisselformaat bij inspectie- en reinigingsprojecten. Het heeft meer mogelijkheden dan het oude uitwisselformaat SUF-RIB: naast inspectie ook reiniging, en niet alleen van leidingen, maar ook van putten en kolken.

In dit artikel vertellen drie gemeenten over hun ervaringen met RibX en de tips en adviezen voor andere gemeenten.

De gemeente Almere is één van de pioniers met het RibX uitwisselformaat. Leo Bloedjes, adviseur riolering, vertelt dat er in 2014 een nieuw aannemerscontract voor de reiniging van riolering moest komen. „Hiervoor voerden we eerst een marktconsultatie uit. Daaruit bleek onder andere dat aannemers liever zélf software regelen dan dat ze gebruik moeten maken van voorgeschreven systemen. Dit is ook wel begrijpelijk, want zo zijn er minder afhankelijkheden voor de aannemer. We moesten dan wel een vast uitwisselformaat hebben tussen ons en de aannemer. Op dat moment was het nieuwe uitwisselformaat RibX, dat het SUF-RIB zou vervangen, nog in ontwikkeling. Wij besloten om daar al bij aan te sluiten. Naast de inspectiegegevens wilden we ook de data voor reiniging van de riolering opnemen in dit nieuwe formaat. Daarmee werden we voorloper in Nederland.”

Om te voorkomen dat de gemeente Al-

mere haar lot in handen zou leggen bij een enkele partij, werd gekozen voor een bijzondere wijze van aanbesteden. Bloedjes: „De aanbesteding in 2014 was wel wat apart. Volledig op kwaliteitscriteria selecteerden we drie vaste contractpartners voor het reguliere werk. Voor iedere opdracht of project nodigen we deze drie uit om op maat een offerte met een vaste prijs te maken. De goedkoopste doet het werk. Waarom we deze contractvorm kozen? We waren bang dat we anders vanwege het pioniersaspect na vier jaar vast zouden zitten aan dezelfde aannemer. Bij onze volgende aanbesteding, in 2018 al, zijn er in ieder geval drie partijen ingevoerd in de situatie in Almere en hebben zij ervaring met het inmiddels landelijk vastgestelde RibX.”

Advies aan gemeenten

Leo Bloedjes heeft wel advies voor andere gemeenten: „De pioniersfase is inmid-

dels voorbij. RibX is stabiel, het formaat ligt vast en de meeste beheerpakketten, reinigings- en inspectiesoftware en diverse aannemers zijn er klaar voor. Ons beheerpakket heeft nog wat ICT-aanpassingen nodig, maar met de RibX conversietool kunnen we ook met het oude bestandsformaat al gewoon gegevens uitwisselen. Ik adviseer andere gemeenten om er gewoon mee te gaan werken. Ook de kleinere gemeenten. Check bij je softwareleverancier of je beheerpakket aanpassingen nodig heeft. Maak gebruik van de voorbeeld-contractteksten die Stichting RIONED ontwikkelt en van de kennis en ervaringen van collega gemeenten en de markt. Er is geen reden om af te wachten. Met RibX krijg je meer grip op de voortgang van beheerwerkzaamheden en projecten (zie afbeelding 1 t/m 4) én verbetert je dienstverlening. Wij merken bijvoorbeeld dat de financiële administratie veel sneller en efficiënter is, de factuur van

5900 geplande metingen

1335 ingevoerde metingen

0 open aanvragen

Beheer werkzaamheden

Voortgang Inspectie
DWA

32%

Voortgang Inspectie
RWA

5%

Voortgang Reinigen
DWA

42%

Voortgang Reinigen
RWA

9%

Voortgang inspectie en reinigen

de werkzaamheden kan bij wijze van spreken de volgende dag al volgen. En ook de aannemers zijn enthousiast.”

Extra mogelijkheden

„In de toekomst komen er meer mogelijkheden”, daarvan is Leo Bloedjes overtuigd. „Allereerst doordat we voor kolken en rioolreiniging nu ook data gaan opbouwen en dus in de toekomst betere analyses kunnen doen en slimmer kunnen beheren. Verder zijn we in Almere bijvoorbeeld bezig met een uploadservice om online een kaart te tonen met de planning van de werkzaamheden. Hierdoor kunnen we bedrijven en bewoners veel preciezer informeren wanneer er werkzaamheden aan de riolering in hun straat worden uitgevoerd. In plaats van ‘de hele week’, zoals we nu in onze bewoners-

brieven melden, hoeven ze dan maar een dagdeel rekening te houden met onderhoud en alleen dan maatregelen te treffen. Dat scheelt ongemak. De aannemer heeft daarvoor wel minder regelmogelijkheden, maar het gaat uiteindelijk om onze inwoners en bedrijven.”

Gemeente Raalte ging in 2017 over op RibX

Gerrit Keizer vertelt over de ervaring met RibX bij de gemeente Raalte: „In 2017 startten we met het nieuwe uitwisselformaat RibX in ons nieuwe kolkenbestek. We vonden dit bestek een goede aanleiding om ermee te beginnen. RibX is immers de nieuwe standaard en Raalte wil met haar tijd meegaan. Voor het onderhoud van het vrijvervalriool, dat we later dat jaar op de markt brachten, schreven we ook RibX voor. Ons

beheersysteem moest aangepast worden, want het kon voorheen geen kolkeninspecties uitvoeren. Dat is nu geregeld. Wij zijn alleen nog niet zo ver als Almere. De aannemers bleken nog niet goed op RibX te zijn ingesteld. Ze maken nog geen gebruik van alle nieuwe mogelijkheden en leveren de RibX bestanden eigenlijk alleen met de nieuwe extensie. Raalte is een kleine gemeente en het kost veel tijd om de aannemer mee te nemen, om ook zélf alle mogelijkheden te leren kennen en om aanpassingen over en weer te doen. We verwachten straks zeker te profiteren van de voordelen van RibX, zoals het bijhouden van alle gegevens, en bijvoorbeeld stortbonnen in het beheersysteem. Zover is het nu nog niet. Ik adviseer aannemers om zich goed te verdiepen in RibX. Zorg dat je je positief onderscheidt

DO 17-13 Inspectie De Marken Inspectie DWA

DO 17-13 Inspectie De Marken Inspectie RWA

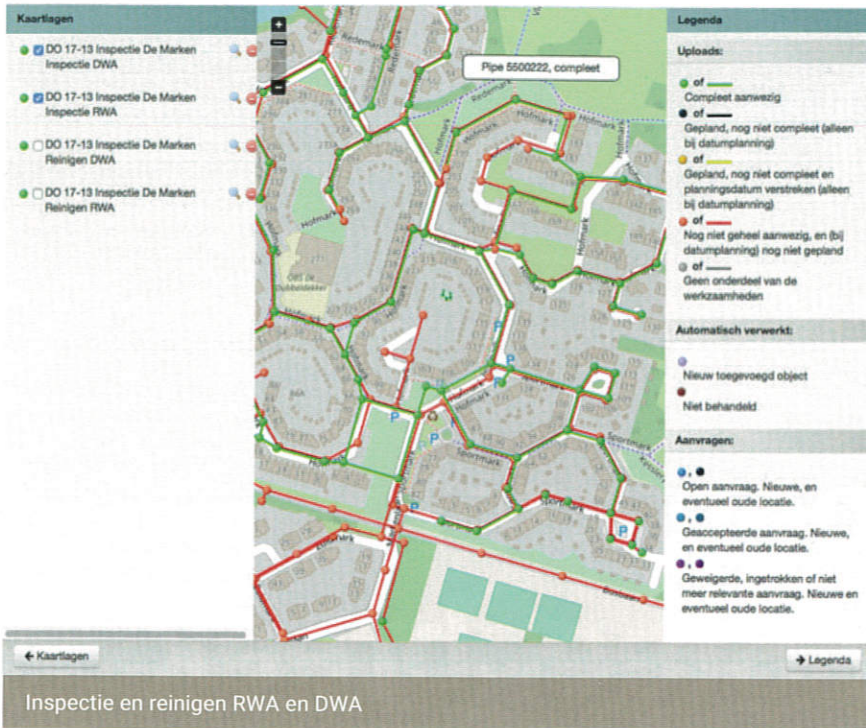
Streng 5500257

Compleet (gedaan dec 5, 2017)

Opdrachtnemer: Valk + Groot
Werkzaamheid: Inspectie DWA

Bestanden:

Bestand	Type	Aanwezig	Gedaan	Upload	Verwijderen
37420099_20171205.ribx	RIBX	Ja	05/12/2017	08/12/2017	Annuleren
5500257.IPF	Media	Ja		08/12/2017	Annuleren
L7C05024.jpg	Media	Ja		08/12/2017	Annuleren

bij aanbestedingen. Laat je opleiden en informeren. Gemeenten adviseer ik ook om zich goed voor te bereiden op RibX. Zorg dat je weet wat werken met RibX inhoudt en zorg dat je een aannemer contracteert die zich 100% aan RibX committeert. En durf als opdrachtgever je contractpartners aan te spreken op wat ze je leveren: bestanden moeten kloppen.”

Gemeente Capelle aan den IJssel staat in de startblokken

Gemeente Capelle aan den IJssel gaat binnenkort ook over op het uitwisselformaat RibX. Op dit moment is de aanbesteding voor het reinigen en inspecteren voor het vrijvervalriool, de kolken en gemalen in RibX bijna rond. Rioolbeheerder Martin Braal vertelt dat zij de kolken voorheen in een apart contract hadden opgenomen. „Na de aanbesteding is dit geïntegreerd in één contract, samen met de reiniging en inspectie van riolen en gemalen. Binnenkort gaat de nieuwe aannemer van start en komen de eerste resultaten.” Braal verwacht dat hij vanaf 2018 met het nieuwe uitwisselformaat efficiënter en effectiever kan sturen op de vervuilingsgraad. Riscogestuurd beheren dus. „Capelle aan den IJssel is een zettingsgevoelige gemeente, waardoor vuil zich ophoopt in de laagtes van het rioolstelsel. Beter inzicht in hoe het stelsel functioneert, maakt dat we beter kunnen beheren. In 2018 gaan we ervaren of we meer of juist minder vaak moeten reinigen en zo eventueel kosten kunnen besparen. We hopen ook op reductie van overlast en overstorten.”

RibX staat los van inspectienorm

„De uitvraag voor de aanbesteding opstellen viel mee”, vertelt Martin Braal. „We hebben een RAW-bestek opgesteld als onderdeel van een RibX pilot. Voor gemeenten die nog moeten aanbesteden zijn de voorbeeldcontractteksten die binnenkort dankzij de pilot beschikbaar komen voor verschillende toepassingen (inspectie en reiniging van riolen, putten en kolken), een praktisch instrument. Check ook of je beheersysteem is ingericht voor RibX. Ons systeem wordt op dit

moment geschikt gemaakt door onze softwareleverancier. Wij kozen ervoor te werken met de Europese inspectienorm. Maar de toepassing van RibX staat los van welke inspectienorm je hanteert. Het RibX kan de ‘oude’ en ‘nieuwe’ inspectienorm aan, en dus ook de Europese. Dat is belangrijk voor gemeenten zoals de onze die stappen willen maken naar meer en betere detailgegevens uit inspecties.”

Meer informatie

Informatie over de mogelijkheden van RibX, voorbeeld contractteksten en gratis tools zoals de RibX-validator en de conversietool, vindt u op www.riool.net/ribX.

U kunt ook contact opnemen met de drie geïnterviewden en met Eric Oosterom, projectmanager bij Stichting RIONED.

Auteurs:

Eric Oosterom - Projectmanager Rioned

